

Inte minns hon allting, det stämmer inte, på den punkten har hon fel. Möjligen stämmer det att hon minns just detta som hon berättar om. Men mellan ett som hon minns och ett annat som hon också minns lurar händelser som gömmer sig för minnet. Det finns ju saker så svåra att hon har glömt dem, för hur gick det annars till att hon lärde sig sin tystnad kring dessa saker? Hur lärde hon sig att på kvällarna, när Pappa kom hem, aldrig besvara hans fråga

Och hur mår min lilla flicka då?

med något annat än ett leende? Det leendet var ett svar, som måste vara inlärt under den tid då hon ännu inte ägde talets gåva, utan bara kunde uttrycka sig med mimik och kropp, men trots det redan ägde förståndet, det förstånd som ordlöst hade utrett att hon för sitt eget bästa gjorde klokast i att le, det förstånd som visste att efter hans fråga och efter hennes svar skulle han snart vara borta igen, det förstånd som ljudlöst viskade att därvid var det bäst för henne att inte med åtbörder eller mimik ha berättat om sådant som inte borde ha lämnat sitt gömsle i den minnets mörka cell som så felaktigt kallas glömska.

I brist på minne av den processen ligger det bortom hennes egen förmåga att förklara hur hon kunde erövra sådant förstånd innan orden hade kommit till hennes hjälp med att formulera slutsats, på det sätt som den som är ordvan kan vrida och vända på ditintills inhämtade erfarenheter. Men förklaring finns ändå, eller åtminstone en gissning, att hon vid sidan av de minnen som hon har lyckats återkalla, med hjälp av svidande kinder lärde sina läppar det leende och sin tunga den tystnad som åtminstone inte

skulle nedkalla ytterligare ett straff av den sort hon fick när hon, ännu utan erfarenheter av orsak och verkan, en första gång, kanske en enda, råkade beklaga sig.

Tidigt, tidigt, i ett utrymme innanför en tröskel som minnet inte kan kravla sig över, lärde hon sig Mammans lagar, med varje paragraf bekräftad så grundligt att hon sedan aldrig anade några andra villkor.

Det var där någonstans, i utrymmet mellan förbud och straff, som hon lärde sig att samla små pinnar och stenar och sedan sortera dem gång på gång enligt ständigt nya regler, regler som hon aldrig tänkte ut med klara ord, hon bara lät fingrarna flytta pinnarna därför att så länge hon sysslade med dem fick hon vara ifred. Kanske ifred, utom för ropet

Herregud unge, vad håller du på med, vad ska det där vara bra för!

Nå, var fanns Pappa när lilla flickan ljudlöst ropade efter honom? Hon ropade på det viset, det minns hon. Han var Räddningen när han var hemma, för när han fanns i huset var Mamma aldrig så arg och hotfull som i ensamheten ihop med barnet. Och Roger var aldrig så elak som när han visste att Pappa var utom hörhåll.

Å, världen är så stor att det för Pappa fanns oräkneligt många andra ställen att vara på än just vid barnets sida. Så det var ett rent under att han emellanåt från världens vidder, där han skötte och lagade vägar, hittade tillbaka in till huset som de bebodde i en bygd så gles att det dröjde länge innan lilla flickan förstod att det fanns fler människor i världen än familjens fyra och så Mormor. Ja, det var rena undret att Pappa hittade tillbaka från stallet där han hade hästar som måste skötas alla dagar, alla nätter, ett under att han hittade tillbaka från ridning och körning ut över markerna, ytterligare ett under att han hittade tillbaka in från den dånande gräsklipparen som höll ogräs borta där utanför, hittade tillbaka till Mamma och lilla flickan och Roger, de tre som från hans ankomst till hans avgång utgjorde hans förhållandevis fridfulla familj.

Man måste vara försiktig med undren och ta vara på dem, så det föll aldrig lilla flickan in att i Pappas trötta famn lägga bördan av en berättelse om vad som utspelades i hemmet under hans frånvaro.

Inte behöver Pappa få veta att lilla flickan gång på gång nyper sig hårt, hårt i magen där byxan gömmer fula nypmärken, hårt, hårt högt uppe på armen där armen gömmer, hårt, hårt på fotsulorna där det inte alls blir märken, det bara gör ont, ont – aj, tyst, tyst aj. Hon är avskyvärd och måste straffas därför att hon åter och åter bereder Mamma sorgen att inte vara allt det där som en mor väntar sig av en dotter.

Hon är inte värd Mammans kärlek, vad kärlek än är, nej, hon är inte värd någon enda människas kärlek, vad kärlek än är.

Nej, hon vet inte vad kärlek är, vet bara det som Mamma har sagt:

Den unge som saknar alla goda egenskaper och har alla dåliga är inte värd kärlek.

Men om hon själv straffar sig för allt elakt som hon gör och tänker, då kanske hon så småningom får det där som kallas kärlek. Det är nog något mycket, mycket fint eftersom hon måste vara så snäll för att få det.

Inte behöver Pappa få veta att lilla flickan gång på gång hittar sig slängd över bordet med Roger över lilla flickkroppen, Roger så tung, tung att bordskanten skär in i ryggen, och hans händer runt halsen i ett grepp som inte släpper in luft till henne. Ovanför hans spända armar hänger Otäcks ansikte förvridet och förvandlat till tänder och glimmande ögonspringor, och hans kropp trycker ner henne genom bordskivan, kanten skär och skär underifrån, och hans tryck pressar uppifrån och hans händer och hans ansikte och hans tänder och hans ögon och hans kraft innan hon tappar allting och sjunker ner i mörker. Sjunker, sjungande smärtans lov: *Ja! Straffa mig!*

När hon (efter hur lång tid?) flyter mot ytan igen, ljusnar det inte, eftersom han släckte lampan och gick när hon dog, så att

ingen skulle kunna säga att det var han som hade dödat henne. Det var någon annan, någon som kom in från vägen som slutar här vid gården, gick rakt in, dödade henne, gick ut igen och försvann. Någon annan var det, för Roger säger alltid

det var inte jag.

Nej, inte dog hon, ingen dödade henne. Jo, visst dog hon. Bit för bit dog lilla flickan. Men inte helt, ty från det svarta Ingenting finns ingen återvändo, och hon kom tillbaka från sitt besök strax intill. Nu, när hon är här, är hon inom räckhåll för allting som kan hända henne igen och igen; därför faller det henne bara inte in att peka på Roger som förklaring till varför hon ligger här på bordet, när Mamma kommer och tändler ljuset och skriker att

så dumma lekar får du inte hålla på med i mörkret, ligga på bordet och stirra så där, ungen är ju inte riktig i huvudet, vad ska man ta sej till, jag står bara inte ut med henne, hon driver mej i döden!

Nej, att skvallra faller henne inte in, för hon är inte riktigt säker på att tänderna och ögonen och händerna runt halsen och kroppen som pressade henne genom bordet verkligen var Rogers, hon är inte riktigt säker på att Otäck inte är en annan, hon är inte ens säker på att det där som hon tycker att hon minns på andra sidan mörkret innan Mamma kom, verkligen har hänt, att alltsammans inte bara är ond dröm, fast det är en konstig dröm, som kan lämna ont, ont, ont i rygg och hals efter sig, men ändå kanske bara en dröm, som kom sig just av att det där som gör så ont föddes medan hon sov där på bordet, och att det föddes för att hon har någon sjukdom som inte märks på annat sätt, en sjukdom som angriper den som inte är riktig i huvudet.

Det faller henne inte in att skvallra, därför att hon så många gånger har tvingats att tro på hans

det var inte jag!

inte han som band henne i sängen så att hon till slut vaknade av att armar och ben hade domnat,

det har inte jag gjort, varför skulle jag göra nåt så dumt?

Ja, varför?

Inte heller befriade han henne, det gjorde Mamma, varje gång utan att förklara någonting alls eller fråga hur banden hade kommit dit. Så lilla flickan tänkte ut förklaringen att det var Mamma som hade bundit henne, ett straff för att hon hade gjort Mamma så besviknen kvällen innan, eller något annat som ett trotsigt barn behövde straffas för.

Ingenting säger lilla flickan, ingenting om att det gör ont i ryggen, ingenting om halsen som gör så ont, så ont, ingenting om Otäcks konstiga ansikte, hans vilddjurstånd och glimmande ögonspringor, ingenting om händerna som ville döda, döda, ingenting alls

eftersom allt kan ha varit en dröm,
eftersom om det inte var en dröm så förtjänade hon det,
eftersom även om hon inte förtjänade det så är tiga guld och
eftersom tala är skvallra och
eftersom skvallra är fult eller

eftersom det är farligt, farligt att skvallra efter den gången då Roger med vänsterarmen pressad runt hennes hals och högerhanden lyft med en gapande sax framför hennes ögon, lovade henne att sticka den djupt in dit, in i ögonen,

båda på en och samma gång, sa han med rösten full av rasslande grus och riktade två vassa spetsar mot hennes ögon, lovade att sticka dem djupt in till blinda mörkret om hon såg vad hon inte borde se, lovade att klippa av henne tungan om hon så mycket som knystade om det som hon trots allt såg, ja, inte kunde undgå att se.

Gapa och sträck ut den, så ska jag visa vad jag menar.

Men hon förstod utan fler förklaringar, hon lät sin rädda tunga gömma sig inne bakom tänderna, men hon viskade att hon ingenting visste, ingenting hade sett, redan hade glömt, men inte skulle glömma vad han hade lovat ... ja, tungan viskade bakom skallrande tänder, och själv glömde hon inte, ingenting av detta glömde hon, inte heller glömde hon att Mamma stod på Rogers sida, just så som en god mor alltid ska stå invid sonen,

eftersom allting är på det här sättet, säger hon ingenting.

Att Mamma tycker att det är en dum lek att ligga på bordet i mörkret, det är lika naturligt som att hon tycker att det är dumt att ordna pinnar i raka rader eller att lägga stenar i en ordning som lilla flickan väljer efter hur de ser ut och hur de passar mot varandra; det kan hon syssla med hur länge som helst, varv efter varv med stora visaren på klockan, trots att Mamma säger att

det är dumheter, nyttar till absolut inget, varför håller ungen på med sånt, hon är ju helt förryckt, kan helt enkelt inte vara riktig i huvet!

Därför bryr hon sig inte om Mammas rop och undran kring det onda som händer i mörkret på bordet i Kammaren, och inte bryr hon sig om att hennes sorteringsystem för stenar och pinnar irriterar Mamma, utan hon plockar dem hit och lägger dem dit och tiger, därför att hur än förklaringen skulle låta, om hon lyckades forma den, skulle Mamma bli kvar i sin irriterade fråga:

Herregud unge, vad håller du på med, vad ska det där vara bra för!